

בש"פ 1392/19 - אנג'לה טרויאנובסקי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 1392/19

בש"פ 1393/19

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

העוררת: אנג'לה טרויאנובסקי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר וערר שכנגד על החלטת בית המשפט המחוזי
בירושלים (כב' השופט ר' כרמל) בת"פ
37743-09-18 מיום 20.2.2019

תאריך הישיבה: 26.2.2019

בשם העוררת: עו"ד ענת הדד

בשם המשיבה: עו"ד שגית משגב

החלטה

דיון מאוחד בערר מטעם המדינה (אשר למען הנוחות תיקרא להלן: העוררת) וערר שכנגד מטעם הנאשמת (להלן: המשיבה) על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט ר' כרמל) בת"פ 37743-09-18 מיום 20.2.2019, במסגרתה קיבל בית המשפט את בקשת המשיבה לעיון חוזר בתנאי מעצרה ואישר לה לצאת ממקום מעצרה בפיקוח אלקטרוני לעבודה בשעות הלילה. לצד זאת, דחה בית המשפט את בקשתה להסרת הפיקוח האנושי והאיזוק האלקטרוני אשר הושטו עליה.

הרקע לערר

1. ביום 21.9.2018 הוגש נגד המשיבה ושישה נאשמים נוספים כתב אישום שעניינו עבירות של סחר בבני אדם. על פי עובדות כתב האישום, המשיבה החזיקה וניהלה בית בושת בעיר אשקלון. במועד שאינו ידוע במדויק לעוררת החלה המשיבה לעסוק בהבאת נשים ממדינות חבר העמים לישראל לשם העסקתן בזנות ועובר למעצרה הייתה בקשר עם נתינת מדינה זרה במטרה להביאה לישראל לשם עיסוק בזנות. יוחסו למשיבה העבירות הבאות: ניסיון סחר בבני אדם לשם הבאתם לידי זנות; ניסיון גרימה לעזיבת המדינה לשם זנות; החזקת מקום לשם זנות; סרסרות למעשי זנות.
2. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד המשיבה, הגישה העוררת בקשה למעצרה עד תום ההליכים נגדה. בעקבות נסיבות אישיות (פטירת אבי בנה בן ה-13 של המשיבה) הסכימה העוררת ביום 3.10.2018 למעצרה של המשיבה באיזוק אלקטרוני בבית אחותה וביום 7.10.2018 אישר בית המשפט את בקשת המשיבה לקיום המעצר בביתה. ביום 25.12.2018 הגישה המשיבה בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרה. במסגרת הבקשה היא ציינה כי תנאי מעצרה מפלים אותה לרעה בהשוואה ליתר המעורבים בפרשה וביקשה כי בית המשפט יורה על ביטול האיזוק האלקטרוני ומעצר הבית. המשיבה הצביעה על הידרדרות במצבה הכלכלי, שנגרם בין היתר בשל פטירתו במפתיע של אבי בנה וביקשה כי יתאפשר לה לעבוד לפרנסתה במקום העבודה בו עבדה עובר למעצרה. ביום 10.1.2019 קיים בית המשפט דיון בבקשה ובסיומו הורה על הגשת תסקיר מעצר משלים משירות המבחן אשר יתייחס בין היתר ליציאתה של המשיבה לעבודה.
3. ביום 4.2.2019 הגיש שירות המבחן תסקיר מעצר בעניינה של המשיבה. בתסקיר נקבע כי היא מתקשה לגלות מודעות לבעייתיות בהתנהלותה וקיים סיכון גבוה להתנהגות פורצת גבול מצדה. בנוסף, המעסיק אותו ציינה בבקשתה אינו מוכן לשמש כמפקח עבודה. בשים לב לאמור נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה על הקלת התנאים המגבילים בהם היא נתונה. ביום 14.2.2019 קיים בית המשפט דיון נוסף בבקשתה של המשיבה. במסגרת הדיון הודיעה המשיבה כי הוצעה לה עבודה אחרת. בית המשפט הורה לה להמציא פרטים מדויקים על אודות העבודה המוצעת וקבע כי לאחר קבלת תגובת העוררת תינתן החלטה.
4. ביום 19.2.2019 הודיעה המשיבה לבית המשפט כי העבודה המוצעת היא פיקוח על עובדים העוסקים בשיפוץ בית דיור מוגן בתל אביב. העבודה תתבצע בשעות הלילה ובשעה 6:30 תשוב המשיבה לביתה. עוד צוין כי המעסיק ואדם נוסף הסכימו לחתום על ערבות לטובתה. בנוסף, המשיבה ביקשה כי יוסרו הפיקוח האנושי והאיזוק האלקטרוני החלים עליה. לדבריה, אחותה היא המפקחת העיקרית עליה ובשל כך היא עזבה את משפחתה, על חמשת ילדיה, וכעת היא מתגוררת עם המשיבה, דבר הגובה מחיר קשה ממשפחתה. כעת, בחלוף ארבעה חודשים בהם היא מצויה במעצר באיזוק אלקטרוני תחת השגחת אחותה, הגיעה השעה להקלה בתנאים המגבילים החלים עליה.
5. העוררת מנגד סברה כי אין להיעתר לבקשות המשיבה. לדבריה, למעסיק המוצע עבר פלילי מכביד בעבירות אלימות בעטיין ריצה עונשי מאסר בפועל ואך ביום 20.1.2019 הוגש נגדו כתב אישום בשל עבירות אלימות נוספות. בנסיבות אלה סברה העוררת כי לא ניתן לתת בו את האמון הבסיסי הנדרש לערב. באשר לבקשת המשיבה להסרת הפיקוח האנושי והאיזוק האלקטרוני, הפנתה העוררת להערכת שירות המבחן בדבר הסיכון הגבוה הנשקף מן המשיבה ולעברה הפלילי וטענה כי אין לקבל בקשה זו.

6. ביום 20.2.2019 ניתנה החלטתו התמציתית של בית המשפט נשוא העררים כאשר הנימוק שעמד ביסודה היה חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות על ידי הערב המוצע. כאמור לעיל, בית המשפט קבע כי יותר למשיבה לצאת לעבודה בתנאים אותם פירטה אך דחה את בקשתה לביטול האיזוק האלקטרוני והפיקוח האנושי. מכאן העררים שלפני.

טענות הצדדים

7. המשיבה מיקדה את טענותיה בהבחנה שעשה בית המשפט המחוזי בינה ובין נאשמת אחרת בפרשה, מאיה אנייב (להלן: אנייב). לטענתה, בעוד שעל פי כתב האישום חלקה של אנייב חמור מחלקה שלה, הרי שתנאי שחרורה של אנייב קלים יותר. כך, אנייב, אשר ערב הגשת כתב האישום הייתה בהיריון מתקדם, שוחררה ביום 14.9.2018 למעצר בית תחת תנאים מגבילים, וביום 13.12.2018 התקבל ערר שהגישה (בש"פ 8549/18 אנייב נ' מדינת ישראל) ונקבע כי מעצר הבית אשר הוטל עליה יבוטל בכפוף להפקדת ערבויות. בשים לב לכך, סברה המשיבה כי יש לנקוט באותה אמת מידה גם בעניינה ולהורות על ביטול הפיקוח האנושי והאיזוק האלקטרוני. כן נטען כי המשיבה שרויה במעצר בית מזה חודשים ארוכים ובמשך תקופה זו לא נרשמה כל הפרה של תנאי המעצר.

8. העוררת מנגד סבורה כי שגה בית המשפט המחוזי בקבלו את בקשת המשיבה לצאת לעבודה שאינה בפיקוח לצד המשך מעצרה בפיקוח אנושי ובאיזוק אלקטרוני. לדבריה, התרת יציאתה של המשיבה לעבודה במתכונת המוצעת על ידה אינה עולה בקנה אחד עם דחיית בקשת המשיבה להסרת המגבלות החלות עליה. היינו העובדה שבית המשפט סירב להסיר את המגבלות שהוטלו על המשיבה מצביעה על חוסר האמון שהוא רוחש לה. אם כך, לא ניתן להלום את התרת יציאתה לעבודה כאמור. העוררת הפנתה לעבר הפלילי של המשיבה ולתסקיר שירות המבחן בעניינה בו צוין נחרצות כי אין מקום להקל בתנאים המגבילים בהם היא נתונה ולאשר יציאתה לעבודה ללא גורם מפקח. זאת, על אחת כמה וכמה שעה שהעבודה המבוקשת מתבצעת בשעות הלילה, ללא פיקוח כלל ותחת מעסיק בעל עבר פלילי שריצה מאסרים בגין עבירות אלימות במשפחה. באשר לטענת המשיבה כי הופלטה לרעה בהשוואה לאנייב, נטען כי קיים הבדל משמעותי בין השניים. כך, בשונה מאנייב, למשיבה עבר פלילי עשיר והיכרות עם גורמים עבריינים. כמו כן, העובדה כי אנייב אם לתינוק בן יומו מהווה גורם המפחית מסוכנות. במהלך הדיון שלפני הטעימה העוררת כי עקרונית הייתה מוכנה לשקול את יציאתה של המשיבה לעבודה אלא שיש לבחון כל מקרה לגופו וההצעה הנוכחית, במסגרתה תהיה המשיבה ללא פיקוח בשעות הלילה, אינה נותנת מענה הולם למסוכנות הנשקפת ממנה.

דיון והכרעה

9. לאחר שעיינתי בעררים על נספחיהם והאזנתי לטענות הצדדים בדיון שהתקיים לפני, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר מטעם המשיבה להידחות ודין הערר מטעם העוררת להתקבל.

10. באשר לערר המשיבה מקובלת עליי מסקנתו של בית המשפט המחוזי כי טרם בשלה העת להסרת מגבלות האיזוק האלקטרוני והפיקוח האנושי החלות עליה. התאמת התנאים והמגבלות על נאשם הנמצא בחלופת מעצר מתבססת על בחינה אינדיבידואלית שלו ונתפרת למידותיו (בש"פ 6509/08 ותד נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (25.7.2008); בש"פ 3633/15 מדינת ישראל נ' זוערוב, פסקה 7 (31.5.2015)). כפי שצוין לעיל, למשיבה עבר פלילי עשיר ולחובתה שורה של עבירות הנוגעות לניהול בתי הימורים והגרלות. לא כן, חברתה אנייב. כמו כן, אין לכחד כי טיפול בתינוק בן יומו על ידי אנייב הינו גורם שיש בו כדי להפחית את המסוכנות הנשקפת ממנה. בשים לב להבדלים אלה, עולה כי ההבחנה בין המשיבה ובין אנייב נעשתה על בסיס ענייני, תוך בחינת כל מקרה לגופו.

11. המשיבה הציגה את הקשיים העומדים לפניה במצבה הנוכחי. נטען כי אחותה נאלצה לעזוב את חמשת ילדיה ולפקח עליה בכל שעות היממה. כמו כן, נטען כי לא עלה בידה למצוא מקום עבודה במשך שעות היום ואפשרות התעסוקה היחידה העומדת לפניה היא עבודה בשעות הלילה. ברם נדמה, כי מפתחות שינוי תנאי המעצר באיזוק אלקטרוני של המשיבה מצויים בידה. אם תציע לעבוד בשעות היום, ממילא תשחרר את אחותה מהפיקוח עליה באותן שעות ושתייהן תצאנה נשכרות.

12. ובאשר לטענות העוררת. אכן, קיימת בעייתיות במתכונת העבודה המוצעת על ידי המשיבה. דפוס העבירות בהן הורשעה המשיבה בעבר, כמו גם האישומים לפניהם היא ניצבת היום, מאופיין בפעילות בשעות בהן היא מבקשת לצאת לעבוד (ראו והשוו: בש"פ 9992/17 מדינת ישראל נ' קואן, פסקה 14 (18.1.2018)). דברים אלה נכונים על דרך קל וחומר שעה שהיא מבקשת לצאת לעבודה ללא פיקוח ובטבורה של עיר. אשר על כן דרישת העוררת כי המשיבה לא תימצא בשעות הלילה ללא השגחה, סבירה ביותר בנסיבות העניין. כמו כן, מצאתי טעם רב בדברי העוררת כי נוכח עברו הפלילי של המעסיק המוצע אין מדובר בערב אשר ניתן לתת בו אמון. מה גם ששירות המבחן ובית המשפט לא התרשמו ממנו באופן בלתי אמצעי ולא ניתנה לעת הזאת המלצה חיובית מטעם שירות המבחן לאפשר למשיבה לצאת למקום עבודה קונקרטי (בש"פ 10188/17 מדינת ישראל נ' עמוס (7.1.2018)).

13. בנוסף על האמור, בבסיס החלטת בית המשפט כי יש להכשיר את יציאתה של המשיבה למקום העבודה המוצע על ידה, עמד הטעם כי חלף זמן מאז ביצוע העבירות בהן הערב הורשע בעבר. דא עקא, אך לאחרונה, ביום 20.1.2019, הוגש נגדו כתב אישום בגין ביצוע עבירות אלימות נוספות במשפחה והוא הורחק מן העיר אשקלון בה הוא מתגורר. עובדה זו, לא זו בלבד שמשליכה על התאמתו לתפקיד הפיקוח שיוטל עליו, אלא גם על המורכבות הכרוכה בהסעת המשיבה מביתה באשקלון עד למקום העבודה המוצעת, בתל אביב. אין צריך לומר גם, כי החלטת בית המשפט המחוזי נעדרת התייחסות לנתונים הנוספים הבעייתיים הקיימים על אודות הגמשת תנאי מעצרה של המשיבה כפי שפורטו לעיל.

סוף דבר, ערר העוררת מתקבל וערר המשיבה נדחה. בהתאם לכך, החלטתו של בית המשפט המחוזי מיום 20.2.2019 מבטלת והמשיבהתישאר בתנאי מעצר באיזוק אלקטרוני בהם היא נתונה כיום. היה ויוצע מקום עבודה אחר על ידי המשיבה, הוא ייבדק על ידי שירות המבחן אשר יבוא בהמלצה לפני בית המשפט וזה יחליט בדבר לפי שיקול דעתו.

ניתנה היום, כ"ח באדר א' התשע"ט (5.3.2019).

ש ו פ ט